

Panun pakinoita

Kun tuo neekeriveri allekirjoitaneessakin näinä aikoina on ehtinyt sakeutua runsaat kymmenen vuotta, niin enkö malta olla kajoamatta erääseen pieneen kymmenvuotismuistoon.

Silloin sai nim. puumenkki, vasta keksitty, arvosteltavakseen ensimmäisen kirjansa.

Mikä tapaus! Kas näin oli tuon "erikoisen" kanteen painettu:

Kotikasvatusyhdistyksen kotiopintokirja XIV.

HYVÄN KÄYTÖKSEN ALKEET

Käytösohjeita varhaisnuorisolle toimittanut Kotikasvatysyhdistys.

Ja sisälehdelle oli piirretty seuraavat mieltäylentävät sanat:

"Omistetaan Panu-pojalle Kaiun toimitus".

Jos allekirjoittanut ent. nuorimies olikin haistavinaan jotain palaneen käryä, niin ei hän ainakaan ollut siitä tietääksenkään, vaan vakuutti toimitussihteerille kyllä ensi tilassa laativansa lyhyen esitelyn elikkä arvostelun teoksesta, jota hän katsoi voivansa suositella laajoille nuorisoujoukoille. Mutta arvosteelmatta se sentään jäi. "Poika" kait tunki jossain määrin pätemättömyytensä tällä vaikeista vaikeimmalla alalla.

Jos lukija nyt luulee, että katson saavuttaneeni täysoppineen asteen kasvatusalalla, niin hän erehtyy. Ei, arvostelu saa nytkin jäädä, päinvastoin tunnen itseni entistä köykäisemmäksi näissä asioissa ja ajattelen hieman vävisten lähitulevaisuutta, jolloin perheen oman kasvatettavan kasvatustavakkeudet

alkavat. Saa siinä sitten lukea "Hyvän käytöksen alkeista".

Mutta vakavasti puhuen: Tällä hetkellä on tosiaan syytä kajoa hyvään käytökseen hyvinkin laajassa mielessä. Sodassa on opittu hyvää käytöstä — oikeastaan se oli opittu jo ennen sotaa — ja sodan aikaista käytöstä, mikä siviiliä ajatellen ei suinkaan aina ole yksi ja sama asia. Tuntuu aivan siltä, että hyvin moni mies vapautuessaan sotilashyrtteistään (tai ollessaan vapautumaisillaan ja siviiliasua koonhaaliessaan jää vähän niinkuin ilmaan roikkumaan, niin että hän ei lopulta tiedä, mikä mihinkin asun kuuluu ja on kuulumatta. Ja kun varsinkin hyvin nuoret miehet eivät koskaan ole arvostelukykyisessä iässä ollessaan ehtineet paljon siviilikokemusta saadakaan, vaan ovat, kuvannollisesti sanoen, hypänneet melkein suoraan polvihausuista saapashousuihin, niin nythän on kumma edessä, kun tyylj menee kokonaan sekaisin.

Joka tapauksessa on varmaa, että

rakkaat omaisemme ja ystävämme, joilla on suorastaan ihanteellinen käsitys suomalaisesta sotilaasta, oodtavat meidän saapuvan kotia selkä suorana, vastuksemme, murheemme ja koettelemuksemme miehinä kantaen, eikä rentustelevina ennenaikaisen vanhentuneilta vaikuttavina saapastelijoina. Eikö?

Paljon siellä, ainaisessa miessakissa eletessä on juurtunut tapoja ja tottumuksia, jotka nyt kotioloissa eivät vetele. Jälleen tuntuu siltä, että tässä vanhan miehen ihan tosissaan täytyy lukea "Hyvän käytöksen alkeista", muuten käypian niinkuin sille aseveikolle, joka tässä tuonnoin kotiutuessaan huomasi vaihtaneensa reppunsa ja tuosta harmista aiheellisesti kimmahtaen, mutta itsensä hyvin hiliten, manaili "helskuttia". Tiedätekö mitä esikoinen, pojanvessei, silloin sanoi? Hän ymmärsi oikein hyvin, mitä isä tahtoi sanoa ja leihe lausumaan: "peikele, pelkele. ."

P a n u.